

her i Folketinget. Det ærede Medlem ved jo meget godt, at da man fra Finansudvalgets Side under Forhandlingerne i Finansudvalget i Fjor gjorde Tilløb til at sætte den forlangte Bevilling ned, gjorde jeg gældende, at saa maatte man ogsaa lægge hele Sagen i min Haand, saaledes at jeg havde Lov til at give Arbejdet bort i Entreprise uden foregaaende Licitation. Jeg har den Mening, at der er visse Forhold, der gøre, at man ofte kommer bedre og billigere igennem, naar man kan uden videre give et Arbejde bort i Entreprise, end naar der skal holdes Licitation. Jeg forbeholdt mig udtrykkelig dette i Finansudvalget. Da Sagen kom her til 2den eller 3die Behandling, var Bevillingen sat ned, og da udtalte Finansudvalgets Ordfører udtrykkelig, idet han nævnedes, hvad der var forhandlet i Finansudvalget, at denne Nedsættelse af Bevillingen betød, at jeg havde Ret til at give dette Arbejde i Entreprise uden foregaaende Licitation. Jeg selv nævnedes det ogsaa og hævdede, at saaledes var min Forstaaelse af, hvad der var passeret i Finansudvalget: at jeg havde Ret til at give dette Arbejde i Entreprise uden foregaaende Licitation, og der var ikke en eneste Røst, der rejste sig derimod, heller ikke det ærede Medlem, som var Medlem af Finansudvalget, som havde hørt Forhandlingerne der, og som den Gang burde have talt, hvis han havde noget derimod, for siden at tie stille.

Nu klagede det ærede Medlem over, at dette Arbejde var givet bort i Entreprise til det samme Selskab, nemlig afdøde Oscar Køhlers Aktieselskab, som i sin Tid havde været Entreprenør ved Viborg Sindssygeanstalt, ligeledes uden Licitation. Ved Viborg Sindssygeanstalt gjorde noget lignende sig gældende. Den Sag har for øvrigt gentagne Gange tidligere været gjort til Genstand for Omtale her i Tinget, og jeg skal her nævne, at naar jeg benyttede Oscar Køhler dertil, var det, fordi jeg havde den Overbevisning, at han baade vilde udføre et godt Arbejde, og at han vilde udføre det rettidigt, eller i hvert Fald saa rettidigt, som man overhovedet i saadanne Forhold kan gøre Regning paa, og saa i Særdeleshed derfor, at jeg derigennem vilde være sikret mod at faa nogen Efterregning. Jeg har saa ofte, længe før jeg blev Minister, ved private Byggeforetagender — baade Foretagender, jeg selv har haft, og Foretagender, der gennem Retssager ere blevne mig bekendte — set, at der næsten altid, efter at et Byggeforetagende er færdigt, kommer en Ekstra-

regning, ofte en meget betydelig. Jeg har ogsaa set her i Rigsdagen et rent ud afskrækkende Eksempel derpaa, nemlig ved Anstalten paa Brejningegaard ovre ved Vejle fjord, og jeg har altid været meget imod at udsætte mig for at faa disse Ekstraregninger.

Da jeg derfor første Gang benyttede Oscar Køhler — det var ved Ombygningen af det gamle Raadhus —, betingede jeg mig udtrykkelig, at den bevilgede Sum, der var fastsat paa Grundlag af et Arbejde af en Kommission, dels ved en Borgerrepræsentationsbevilling og dels ved en Rigsdagsbevilling — altsaa ved at Borgerrepræsentationen og Rigsdagen havde bevilget hver sin Kvotadel af den samme Sum —, at den Sum skulde slaa til, og at der ikke maatte komme nogen Efterregning. Køhler udførte Arbejdet og udførte det paa en saadan Maade, at jeg kun har hørt Ros over ham derfor, og saaledes, at enhver, der i de Tider kom i det gamle Raadhus og er kendt med Forholdene der, vil erkende, at det var et udmærket Arbejde, der blev udført, og der kom ingen Efterregning bagefter. Den Gang, da Viborg Sindssygeanstalt skulde bygges, bar jeg mig ad paa samme Maade, og der kom heller ingen Efterregning bagefter. Denne Gang har jeg baaret mig ad paa samme Maade, og skønt Manden nu er død, føler jeg mig dog forvisset om, at der kommer ingen Ekstraregning bagefter. Naar nu det ærede Medlem — eller maaske det var et andet æret Medlem — gjorde gældende, at Arbejdet ikke er udført kontraktmæssigt eller rettidigt, skal jeg dertil sige, at i alt Fald indtil for kort Tid siden var Arbejdet udført kontraktmæssigt og rettidigt. Om man nu kan blive ved dermed, skal jeg lade være usagt. Det kan godt være, at alt det Skriveri, der har været i Bladene, og alt det Taleri, der har været i Rigsdagen, kan indvirke saaledes paa det paagældende Aktieselskabs Forhold, at det nu vil have vanskeligt ved at overholde Tiden. Men den Slags Forhold har jeg ganske vist ikke taget med i Beregning, da jeg overdrog Køhler Arbejdet.

Saa kommer jeg til Landbrugslotteriet. Dette Spørgsmaal blev ogsaa draget frem af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), og det er ogsaa et Spørgsmaal, som det undrer mig, at det ærede Medlem vil drage frem. Det ærede Medlem vil ikke kunne have glemt, at Forholdet er det, at i forrige Rigsdagssamling var Spørgsmaalet om Landbrugslotteriet opstillet paa Finansud-